

Kvalitetsobservationsrapport

Kavat Vård Vilobacken

Verksamhet

Kavat Vård Vilobacken är ett privat vård- och omsorgsboende som drivs av Kavat Vård AB och ligger i Spånga-Tensta stadsdelsområde. Verksamheten består av 36 lägenheter med demensinriktning, varav sju är korttidsplatser. Observationerna har genomförts på plan fyra med nio lägenheter.

Verksamhetschef

Rikard Säll

E-post: rikard.sall@kavatvard.se

Kvalitetsobservationen

Observationerna har pågått under perioden 14 oktober 2022 – 21 oktober 2022, sammanlagt vid fem tillfällen varav ett på kvällstid. Kvalitetsobservationen har genomförts av Marjo Tuomi.

E-post: marjo.tuomi@stockholm.se

Metod

Fokus på observationerna är på hur personalen tillämpar det personcentrerade förhållningssättet och äldreomsorgens värdegrund i mötet med den äldre. Dels observeras hur personalen samverkar med och stödjer den äldre i stunden, dels observeras de tekniska färdigheterna. Den äldre ska kunna känna välbefinnande och trygghet samt ha möjlighet att påverka sin egen vardag och uppleva att livet är meningsfullt.

Observationerna fokuserar särskilt på tre olika processer:

- personlig omvårdnad
- mat och måltider
- stimulans och vila

Observation som metod ger även en möjlighet att upptäcka verksamheternas olika förutsättningar att bedriva en trygg och säker äldreomsorg. Viktiga faktorer som organisation, ledarskap, arbetsplanering, informationsöverföring, samverkan, enhetens fysiska miljö och personalens arbetsmiljö påverkar möjligheterna att skapa goda möten.

Resultatet redovisas utifrån äldreomsorgens kvalitetsmål:

- trygghet och säkerhet
- meningsfullhet och delaktighet

Förutom observationer har vissa samtal förts med äldre samt med personal för att skapa tydlighet vid observerade situationer.

Observatören har även tagit del av verksamhetsberättelse, värdegrundspolicys, rutiner för informationsöverföring, måltider,

kontaktmannaskap, aktiviteter, utevistelse och social dokumentation samt viss individuell dokumentation. Återföring sker både muntligt och skriftligt. Resultatet av observationen gäller enbart på den observerade enheten och kan därmed inte generaliseras till att omfatta hela boendet.

Allmänna intryck

Verksamheten var småskalig vilket gav goda förutsättningar för verksamhetens ledning att ha insyn i arbetet under vardagar. Omvårdnadspersonalen var utbildade undersköterskor och många hade lång erfarenhet av äldreomsorg. I praktiken varierade det stort vilken kompetens personalen hade, exempelvis i att bemöta personer med demenssjukdom ändamålsenligt, i att erbjuda de äldre delaktighet i sin egen omsorg och i att erbjuda de äldre en meningsfull tillvaro.

Även personalens sätt och förmåga att kommunicera med de äldre varierade. En del av personalen hade alltid lätt att växla några vänliga ord med alla äldre. Andra var mer tysta och pratade bara om de praktiska arbetsmomenten de höll på med. Vissa hade förmågan att prata och resonera med den äldre även i situationer som kunde vara provocerande. Några använde en uppfostrande och tillrättavisande ton när de ville avbryta ett oönskat beteende hos de äldre. Några av personalen hade svårt med svenska språket, vilket ofta ledde till en torftig och otydlig kommunikation överlag och till färre samtal med de äldre. Språksvårigheterna kunde också leda till missförstånd personalen emellan.

Under observationsperioden var verksamheten mitt i en omfattande utbildning, Stjärnmärkt, för att öka alla anställdas kompetens inom demensomsorg. Utbildningen består av fyra lärtillfällen och baserar sig på Svenskt Demenscentrums webbutbildningar samt reflektioner på plats med ledning av en stjärninstruktör.

Flera äldre gav uttryck för att de trivdes på sitt boende och visade att de var nöjda med den hjälp de fick.

Miljö

Vilbacken ligger mitt i ett bostadsområde i Tensta på gångavstånd från Tensta centrum med tillgång till affärer och service. Fastigheten var nyligen renoverad och på gården pågick fortfarande byggarbete under observationsperioden. I övrigt omges boendet av lummiga grönområden med promenadstråk och parkbänkar. På varje våningsplan fanns en stor altan i anslutning till de gemensamma utrymmena och alla lägenheter hade en egen balkong.

Enheten bestod av en lång korridor med lägenheter på båda sidorna. Utföraren tillämpade ett ”All inclusive” –koncept, vilket innebar att lägenheterna hyrdes ut möblerade för den som önskade. I mitten av korridoren fanns ett stort, öppet gemensamhetsutrymme vars ena halva hade möblerats till sällskapsrum och andra halva till matsal. En lång köksbänk separerade köket från matplatserna. När personalen arbetade i köket kunde de överblicka både matsalen och sällskapsrummet.

I sällskapsrummet stod två soffor, fåtöljer, små bord, ett vitrinskåp och en tv-bänk. På väggen hängde en stor tv och runt tv-bänken stod en musikspelare, annan elektronik och små lampor. I utrymmet fanns flera gröna växter, men inga prydnadssaker eller andra stimulerande föremål framme. Tv:n var oftast på från morgon till kväll, ibland på hög volym, och soffgruppen användes av de äldre som ville se på tv. I matsalsdelen fanns tre matbord i varierande storlekar. Borden var dekorerade med en löpare och tygblommor. Takbelysningen var god och det fanns gott om utrymme för rullstolar och andra gånghjälpmedel. Möbleringen var ändamålsenlig och praktisk men i det stora utrymmet fanns det i regel ingen möjlighet att sitta i tystnad eller samtala i lugn och ro utan tv-brus i bakgrunden.

Vid ingången till enheten stod två fåtöljer och ett litet bord för dem som ville sitta i avskildhet. På samma ställe samlades exempelvis ihopvikta kartonger och tomma matboxar, vilket gjorde sitthörnan till en mindre attraktiv plats att vistas i.

Trygghet och säkerhet

Tillgänglighet

Organisation, ledning och personal

Verksamheten leddes av en verksamhetschef och en biträdande verksamhetschef som också var personalens närmaste arbetsledare. Båda cheferna hade sitt kontor på bottenvåningen och personalen hade möjlighet att träffa dem varje dag. Den biträdande verksamhetschefen besökte enheten under vardagar för att byta information med personalen och för att få insyn i det dagliga arbetet på enheten. Därutöver hade en omvårdnadspersonal på enheten en specialfunktion, omvårdnadskoordinator, vars uppgift var att samordna den dagliga arbetsplaneringen. I funktionen ingick att säkerställa att de äldre fick omsorg enligt sin genomförandeplan.

Verksamhetens egna sjuksköterskor hade sitt kontor på enheten. De arbetade dagtid, övriga tider anlätades en mobil sjuksköterskepatrull

vid behov. Verksamheten hade tillgång till en fysioterapeut och en arbetsterapeut två vardagar i veckan, under andra vardagar var de tillgängliga för telefonsamtal. De besökte inte enheten under observationsperioden. Enligt personalen var det lätt att få kontakt med dem vid behov. En aktivitetsansvarig planerade och genomförde husets gemensamma aktiviteter utifrån de äldres önskemål.

Personalen hade olika ansvarsområden, bland annat inom måltidshantering. Måltidsansvarig och måltidsinspiratör hade ett övergripande ansvar för att kvalitetssäkra enhetens rutiner och arbetssätt kring måltiderna. En måltidsvärd skulle utses varje dag för att säkerställa att det dagliga arbetet följde rutinerna.

Arbetsplanering

Två omvårdnadspersonal arbetade både dag- och kvällstid. Den ena dagpersonalen började klockan sju och den andra klockan åtta. Kvällspersonalen började och slutade vid olika tider. Det fanns ofta överlappningstid med god marginal mellan arbetspassen på eftermiddagen. All observerad personal arbetade sedan länge på enheten, endast en timanställd arbetade under perioden.

Verksamheten hade ett skriftligt underlag för den dagliga arbetsplaneringen. Förutom att planera vilken personal som skulle hjälpa de äldre skulle även ansvariga för enhetens aktiviteter och måltider planeras samt hur rasterna skulle tas ut. I praktiken varierade det hur arbetsplaneringen gjordes. Oftast planerade och antecknade personalen endast ansvaret kring de äldres omvårdnad på morgonen, övriga uppgifter bestämdes i stunden. Den som hade tid tog tag i matförberedelser och hjälpte aktivitetsansvarig med att ledsaga de äldre som ville till utevistelse. Vid sidan av husets gemensamma aktiviteter planerades inte egen tid eller någon annan stimulans på den egna enheten.

Kontinuitet

Informationsöverföring, samverkan och reflektion

Enheten hade fungerande informationsöverföring vid byte av arbetspass. Personalen träffades oftast på kontoret och överrapporterade muntligt händelser av vikt till varandra. I övrigt kunde personalen läsa dokumentationen i sin arbetsmobil, vilket flera gjorde när de kom till arbetet. Sjuksköterskan eller närmaste arbetsledaren deltog inte i omvårdnadspersonalens överrapporteringsstillfällen men båda kom alltid till enheten under dagen för att ge och få viktig information. Det hände också att sjuksköterskor deltog i måltider för att själva iakttä måltidssituationer och de äldres näringsintag.

Verksamheten hade regelbundna omvårdnadsmöten där sjuksköterskor och respektive omvårdnadspersonal diskuterade och följde upp de enskildas behov och förutsättningar utifrån deras aktuella genomförandeplan. Efter mötet skulle berörd omvårdnadspersonal sprida information till den övriga arbetsgruppen, anteckna det viktigaste i den sociala journalen och uppdatera genomförandeplanen vid behov.

Enligt personal hade regelbundna reflektioner upphört under pandemin men verksamhetens ambition var att återta dem igen. Under observationstiden hade enheten reflektion med en utomstående handledare som en del av demensutbildningen Stjärnmärkt.

Kontaktmannaskap

Kontaktmannens uppgifter var bland annat att skapa en god kontakt med den enskilde och dennes närstående vid behov, hålla reda på den enskildes aktuella behov och informera det övriga arbetslaget om dem samt upprätta och uppdatera en aktuell genomförandeplan. Kontaktmannen skulle även se till att den enskilde hade möjlighet att ha en meningsfull tillvaro utifrån sina förutsättningar och önskemål samt erbjuda en timmes egen tid varje vecka. I praktiken planerades den dagliga omvårdnaden inte utifrån kontaktmannaskap utan personalen hjälpte de äldre vartefter de behövde hjälp.

Kompetens

Basala hygienrutiner

En del personal visade bristfällig kunskap om basala hygienrutiner, till exempel när och hur de skulle använda skyddshandskar, engångsförkläden och handdesinfektion samt tvätta händerna. De följde inte alltid konsekvent basala hygienrutiner vid omvårdnad eller vid måltidshantering. Alla använde inte förkläde vid matsservering eller hygienskötsel. Flera gånger gick arbetet för fort och handskar byttes inte mellan smutsigt och rent arbete. Några av personalen behöll handskarna på när de hjälpte de äldre från lägenheten till matsalen för att äta. Eftersom det fanns ett separat handfat i köket hade en del som vana att ta av handskarna där för att tvätta händerna.

All personal bar utförarens arbetskläder men någon uppgav att kläderna ibland tvättades hemma. Alla använde munskydd enligt rekommendation om source control.

Förflyttningsteknik

Personalen var vana vid att arbeta med förflyttningshjälpmedel, såsom golvlyft och olika gånghjälpmedel. Generellt var förflyttningarna trygga och säkra. Personalen gjorde oftast de äldre delaktiga vid förflyttningarna både ur och till sängen genom att förklara vad som skulle ske. Det hände att personalen inte alltid väntade in de äldre som kunde hjälpa till själva.

Social dokumentation

De flesta äldre hade en aktuell genomförandeplan med många underrubriker, mål och delmål, som syftade till att beskriva den enskildes individuella behov och förutsättningar ur flera aspekter under hela dygnet. Därtill beskrevs hur personalen skulle kommunicera och bemöta den enskilde. Flera beskrivningar var generella, allmänna formuleringar där motsatsen skulle vara otänkbar, såsom *”Ska bli bemött med respekt och värme”*, *”Bemöts med lugn och god ton”* eller *”Få den vård och omsorg hen behöver dygnet runt”*. Målet kunde vara *”En trygg vardag”* utan att närmare beskriva vad det var, det vill säga vilka konkreta åtgärder som ingav trygghet för den aktuella äldre. Några beskrivningar var mer anpassade efter den enskildes specifika behov, såsom *”Behöver bemötas lugnt och tydligt, har afasi.”*

De flesta planerna beskrev vad personalen skulle hjälpa den enskilde med, exempelvis vid hygienskötsel, *”Handräckning med morgonhygien, behöver hjälp med nedre toalett”* eller på natten, *”Sover bra, hjälp med toabesök x gånger. Fallrisk. Tillsyn.”*. Däremot saknades det ofta beskrivning om vad den enskilde kunde och ville göra själv för att kunna bibehålla sina funktioner och självkänsla, exempelvis att borsta tänderna, tvätta överkroppen eller kamma håret. Dusch beskrevs som en insats en gång i veckan eller vid behov men inte hur det skulle gå till eller hur den äldre ville ha det. Aktuella förflyttningshjälpmedel beskrevs inte heller alltid.

Under måltiderna nämndes om den enskilde behövde anpassad kost, såsom timbalkost, och i vissa fall även var och hur den äldre föredrog att äta: *”Äter bättre med folk runt omkring sig enligt sig själv.”* och *”Säger själv vad hen vill ha till frukost.”* Däremot saknades beskrivningar om de enskildas matpreferenser och behov av äthjälpmedel.

Likväl varierade det hur den äldres intressen och behov av stimulans och meningsfull tillvaro beskrevs. Ibland utgick beskrivningen ifrån det gemensamma utbudet som fanns i huset och på enheten, såsom att den enskilde gärna deltog i husets aktiviteter eller tittade på tv med andra. I vissa fall beskrevs den enskildes särskilda intressen med några ord, såsom *”Älskar att sticka.”*,

”Tycker om att småprata.” eller vilken musik den enskilde gillade. Generellt var det svårt att utläsa i genomförandeplanen vad den enskilde hade för individuella intressen eller vad som gav den äldre meningsfullhet.

I den löpande sociala dokumentationen beskrevs ofta händelser av vikt, såsom den enskildes stämningsläge, smärta och oro eller om den äldre hade tackat nej till något. Däremot saknades det ofta anteckningar om meningsfullhet i tillvaron, såsom behållning av eller brist på aktiviteter och stimulans.

Enligt personalen hade verksamheten inte någon utnämnd dokumentationsstödjare.

Meningsfullhet och delaktighet

Individanpassning och delaktighet vid omvårdnad

Alla äldre behövde hjälp av personalen i någon utsträckning med sin morgon- och kvällsbestyr, en del behövde hjälp av två personal. All personal var noga med att hjälpa de äldre med hygienskötsel och att de alltid skulle ha rena kläder.

Dusch planerades ofta av kontaktmannen, i övrigt hjälpte all personal de äldre vartefter de vaknade och ville komma upp på morgonen. Många knackade på dörren innan de gick in. Om den äldre sov gick personalen ut igen och väntade tills den äldre vaknade. En del började morgonarbetet med att småprata med den äldre. Några av personalen drog upp persiennerna för att släppa in dagsljuset vilket var en tydlig signal för den äldre om att det var dags att komma upp men de tänkte inte alltid på integriteten och insynen från huset mittemot.

Personalen kände de äldre väl men det varierade hur de bemötte de enskilda, kommunicerade med dem och involverade dem i omvårdnaden. Några var lyhörda och förklarade för de äldre vad som skulle hända och frågade hur de ville ha det. De guidade den äldre varsamt vidare och såg till att denne fick gå på toaletten samt fick hjälp med kroppsvård och påklädning i sin egen takt. De gav de äldre möjlighet att själva göra det de kunde, såsom tvätta händerna och borsta tänderna.

Några av personalen hade ett mer uppgiftsorienterat förhållningssätt med fokus på att genomföra själva omvårdningsprocessen utan att alltid utgå ifrån den äldres vilja eller takt. Det hände att någon äldre blev arg och tydligt sa ifrån, exempelvis när hjälpen gavs för hårdhänt eller att vattnet var för kallt eller varmt. I stället för att

vara lyhörd inför den äldres önskan och stanna upp i arbetsuppgiften avvisade en del personal den äldres reaktion eller ifrågasatte den. I vissa fall var hjälpen mekanisk och gick för fort utan att personalen pratade med den äldre under omvårdnaden eller gav den enskilde möjlighet att exempelvis känna temperaturen på duschvattnet.

När personalen arbetade i par var de inte alltid helt samspelta, exempelvis kunde båda dra i kläderna åt var sitt håll samtidigt, vilket förvirrade den enskilde. De kunde också prata med varandra utan att nödvändigtvis inkludera den äldre. I vissa fall handlade kommunikationen med den äldre endast om små kommandon kring uppgiften. När personalen däremot involverade den äldre i uppgiften, exempelvis genom att tala lugnt och tydligt eller genom att stryka den äldre på armen, kunde den äldre slappna av och vara delaktig på sitt sätt.

De äldre som behövde vila under dagen fick göra det. På kvällen hade inte alla äldre möjlighet att påverka när de skulle lägga sig utan personalen bestämde ibland när det var dags för någon att komma i säng. När kommunikationen mellan personalen och den äldre brast förstod den äldre inte alltid vad som hände och sänggåendet skapade onödig oro och irritation.

Individanpassning och delaktighet vid måltider

Lunch- och middagsmaten levererades kall till enheten varje dag och personalen värmdde upp den på plats. Tillbehör som potatis, färsk sallad och efterrätt tillredde personalen själva. Det serverades en varmrätt vid varje måltid men om någon äldre önskade något annat gick det att ordna. På fredagslunchen serverades även en förrätt.

På bänken mellan köket och matplatsen stod en skylt: på ena sidan fanns veckans meny, på andra sidan veckans aktiviteter. I praktiken var det svårt eller omöjligt för den äldre att ta del av eller hitta rätt i den stora mängden av information. Efterrätten stod inte antecknad någonstans utan bestämdes i stunden. Inför lunch och middag stängdes tv:n av och lugnet inför måltiden infann sig.

De flesta äldre åt dagens måltider i den gemensamma matsalen tillsammans med de andra. Bordsplaceringen var genomtänkt så att alla äldre fick både sällskap och matro utifrån sina behov. Om någon ville äta i sin lägenhet serverade personalen maten där.

Frukost

De som ville kom till matsalen för att äta sin frukost varter efter de vaknade, andra åt i sin lägenhet. Det serverades bland annat gröt, fil, yoghurt, smörgåsar med varierande pålägg, kokta ägg och olika drycker. De äldre tillfrågades vad de ville äta och personalen gjorde i ordning en frukostbricka i köket. Det hände ibland att någon fick en kanna mjölk för att hälla själv, i övrigt tog ingen något själv. Personalen satt inte med de äldre under frukosten eftersom de var upptagna med morgonarbetet hos andra äldre men växlade ofta några ord med dem när de gick förbi.

Lunch och middag

Lunch serverades klockan tolv och middag klockan fem. Bordet dukades före respektive måltid med tallrikar, glas, bestick och servetter men kryddor, smör och knäckebröd ställdes inte fram.

Innan servering gick personalen runt borden och hällde upp dricka till alla utifrån var och ens önskemål. De lade upp maten i karotter på en serveringsvagn som de sedan rullade fram till borden så att de äldre hade möjlighet att se hur maten såg ut. De flesta av personalen presenterade varmrätten muntligt och gemensamt till de äldre innan de serverade den. De äldre tillfrågades om portionsstorlek innan personalen la upp maten på tallriken. Allt porslin på enheten var helvitt, vilket gjorde att tallriken och efterrättsskålen blev en kontrast mot det mörka bordet men vissa maträtter, exempelvis en del pastarätter eller kräm med mycket mjölk, saknade kontrastfärg mot porslinet och kunde vara svårt för de äldre att uppfatta.

Måltiderna var lugna. Personalen satt ofta med de äldre vid bordet en stund och gav matstöd till dem som behövde det. Det hände att någon av personalen tog även själv en smakportion och åt tillsammans med de äldre. Ibland småpratade några äldre med varandra eller med personalen. Många äldre uttryckte att maten smakade bra och ville hälsa till kocken. Efterrätten planerades och gjordes i ordning under måltidens gång utifrån en lista om olika alternativ. Den serverades oftast varter efter när de allra flesta hade ätit färdigt. Vid behov anpassades efterrätten efter den enskildes individuella förutsättningar och preferenser. Kaffe på maten serverades inte rutinmässigt.

De äldre erbjöds ibland möjlighet att delta i för- eller efterarbete i samband med måltiderna, exempelvis att vika servetter, duka och duka av bordet.

Mellanmål

Eftermiddagsfika serverades vid tvåtiden, oftast i matsalen, och kvällsmål efter klockan sju, ofta i de äldres lägenheter. På förmiddagen serverades inte något mellanmål rutinmässigt till alla.

Eftermiddagsfikat var alltid väl förberett med kaffe och fikabröd, såsom bullar, muffins eller småkakor. De som behövde anpassad kost fick det. Det hände att personalen bakade något till fikat. De äldre erbjöds inte vara med eftersom de enligt personalen inte var intresserade av det. Personalen serverade de äldre en kopp kaffe med tilltugg från en serveringsvagn, inget dukades fram på bordet så att de äldre kunde ta för sig själva. Ibland satt personalen ner en stund och pratade med de äldre, ibland fikade de äldre i sällskap av varandra. Enheten erbjöd inte någon strukturerad social samvaro eller planerad stimulans under fikastunderna.

Individanpassning och delaktighet vid stimulans och vila
Verksamhetens gemensamma gruppaktiviteter annonserades i veckoprogrammet. Det erbjöds bland annat promenader, frågesport, bingo, bowling, kasta pil, sittgympa, fredagsdrink och balkonghäng med fika. Vissa annonserade aktiviteter var sådana som skulle utföras individuellt och inte i grupp, exempelvis handmassage och egen tid på vissa förmiddagar. Aktiviteterna anordnades ofta på någon av våningarna eller ute och personalen skulle ledsaga de äldre till aktiviteten, i viss mån även stanna där med dem. Under två veckors tid innehöll programmet få aktiviteter som var särskilt anpassade för målgruppen demenssjuka, såsom aktiviteter som väcker minnen till liv, och sång, musik och dans erbjöds inte alls. Personalen erbjöd inte heller aktiviteter systematiskt till alla äldre och i vissa fall tackade de äldre nej till aktiviteter på en annan enhet. Några äldre deltog i utevistelse och promenader.

I praktiken fanns det ett stort behov för enheten att hitta på egna meningsfulla aktiviteter utöver de gemensamma veckoaktiviteterna i huset. Personalen på den observerade enheten erbjöd inte några planerade eller strukturerade aktiviteter vid sidan av de annonserade veckoaktiviteterna. Två gånger kom aktivitetsansvarig till enheten för att erbjuda gruppaktiviteter, vid ena tillfället erbjöds bingospel och vid andra tillfället bakades det en rulltårta. Båda aktiviteterna var populära och de flesta äldre på enheten deltog i dem på något sätt. Under bakningen fick alla deltagare någon syssla så att alla kunde vara med och bidra. Alla blev sedda och ett trevligt umgänge med småprat uppstod. Efteråt fikade alla med eget bakverk.

Enligt personalen erbjöds de enskilda oftast egen tid spontant när det passade båda parter, exempelvis nagelvård, en pratstund i den enskildes lägenhet eller en promenad ute.

Varje morgon satte personalen rutinemässigt på tv:n och många äldre samlades runt den, oavsett vad det var för program som visades. I viss mån hindrade ljudet från tv:n de äldre att prata med varandra. Ibland satt personalen med de äldre korta stunder och växlade några ord med dem. Det var ofta svårt för personalen att komma på relevanta samtalsämnen eller ha ett naturligt samtal om ämnen som eventuellt intresserade de äldre. Vid ett par tillfällen fångade personalen några äldres intressen och inledde meningsfulla samtal med dem. För att inspirera samtalet vidare letade personalen snabbt fram relevant information i sin mobil. I övrigt användes inte digitala hjälpmedel till att hitta ändamålsenlig stimulans. Intrycket blev att det fanns utrymme och tillfälle för personal att inleda fler samtal, ändamålsenlig stimulans och meningsfull tillvaro tillsammans med de äldre på den egna enheten, exempelvis vid eftermiddagsfiket.

Styrkor

- Ansvarsfull personal som hade de äldres basala behov i fokus, exempelvis personlig hygien och ändamålsenlig kosthållning.
- Tydlig arbetsledning med förutsättningar att stödja personalen vid behov.
- Lugn och lummig utemiljö som gav möjlighet till trygga promenader och utevistelse.
- Fungerande informationsöverföring vid passbyten.
- Lugna och ändamålsenliga måltider. Maten serverades på ett sätt som gav de äldre möjlighet att se maten och välja vad och hur mycket de ville ha.
- Vardagsaktiviteter som erbjöds till äldre kring måltider, såsom att duka och duka av och vika servetter.
- Husets gruppaktiviteter som pågick på enheten. De lyckades engagera de äldre och skapade en meningsfull och trevlig stund i gemenskap med andra.

Utvecklingsområden

Verksamheten kan utvecklas genom att

- repetera basala hygienrutiner och säkerställa att alla följer dem.
- införa regelbundna reflektionstillfällen. Detta för att personalen får möjlighet att diskutera och reflektera över sitt eget arbete och fungerande arbetssätt för sin egen och enhetens utveckling.

- reflektera över hur genomförandeplanerna behöver formuleras för att de ska beskriva de äldres individuella behov, förutsättningar och intressen. En dokumentationsstödjare kan vara behjälplig i processen.
- fånga in meningsfullhet i de enskildas vardag, såsom behållning av eller brist på meningsfull stimulans, i den löpande dokumentationen. Arbetet bör kombineras med utveckling av genomförandeplanerna.
- reflektera över äldreomsorgens värdegrund, bland annat den äldres delaktighet i sin egen omsorg och meningsfulla tillvaro, och vad det innebär för personalen i det dagliga arbetet.
- fördjupa sig i demenskunskap: Hur en demenssjukdom yttrar sig i den äldres beteende och hur personalen behöver anpassa sitt bemötande efter respektive situation. Vad är ett adekvat bemötande i olika situationer?
- aktivt använda BPSD-registret (Beteendemässiga och psykiska symtom vid demens) för att skapa ändamålsenliga bemötandestrategier.
- reflektera över hur kommunikationen påverkar mötet och samspelet mellan den äldre och personalen.
- reflektera över samtalets betydelse. Genom samtal och relation ökar den äldres känsla av meningsfullhet och personalens kännedom om den äldre.
- planera enhetens egna aktiviteter redan i samband med arbetsplaneringen på morgonen. Arbetsledaren kan med fördel delta i enhetens dagliga arbetsplanering för att få en helhetsbild om enhetens arbetssätt.
- reflektera över vilka aktiviteter som är lämpliga att erbjuda i grupp och vilken stimulans behöver erbjudas individuellt, exempelvis under egen tid med kontaktmannen. Utifrån detta kan aktivitetsutbudet utökas, särskilt på den egna enheten.
- strukturerat erbjuda meningsfull social samvaro på enheten. Exempelvis kan eftermiddagsfikat med fördel kombineras med en stund av gemenskap och ändamålsenlig stimulans, såsom samtal, reminiscens, sång och önskemusik.
- använda den digitala teknikens möjligheter i utbudet av aktiviteter, både i grupp och enskilt. Detta för att ge mångsidig stimulans för de äldre och för att hjälpa personalen att hitta intressanta samtalsämnen.

